

بررسی اثر درمانی دسموپرسین بر شب ادراری کودکان ۵ تا ۱۴ ساله دکتر بهناز فلک‌الافلاکی*، دکتر فرانک شریفی**، دکتر زهره ترابی***، دکتر فرزانه معزی****

نویسنده‌ی مسئول: زنجان، مرکز آموزشی، درمانی ولی عصر (عج)، گروه اطفال falakflak45@yahoo.com

دریافت: ۸۵/۱۰/۱۶ پذیرش: ۸۶/۳/۲۱

چکیده

زمینه و هدف: شب ادراری به دفع غیرارادی ادرار در هنگام خواب، بعد از سنی که به‌طور طبیعی کودک باید کنترل ادراری شبانه‌ی خود را به دست گیرد، اطلاق می‌شود و از مشکلات شایع و ناتوان‌کننده در کودکان است. درمان آن شامل درمان‌های دارویی و غیردارویی می‌باشد. ایمنی پیرامین، آنتی‌کولینرژیک‌ها و دسموپرسین (DDAVP) از داروهای مطرح در داروهای درمان هستند. دسموپرسین آنالوگ سنتتیک وازوپرسین بوده و عملکرد آن کاهش تولید ادرار است. از آن‌جا که میزان اثر درمانی و عوارض ناشی از درمان شب ادراری با دسموپرسین در مطالعات مختلف متفاوت گزارش شده است، این مطالعه به منظور بررسی اثر دسموپرسین بر شب ادراری کودکان در زنجان طراحی شد.

روش بررسی: در این مطالعه‌ی نیمه تجربی، ۱۲۶ کودک ۵ تا ۱۴ ساله دچار شب ادراری اولیه که طی سال‌های ۸۱ تا ۸۵ به‌طور سریال به درمانگاه نفرولوژی اطفال مراجعه کردند، وارد مطالعه شدند. پس از کسب رضایت آگاهانه، پرسشنامه‌ای در مورد اطلاعات فردی و معاینات فیزیکی تکمیل شد. آزمایشات کشت و کامل ادرار، کراتینین و الکترولیت‌های سرم انجام و پس از رد علل ثانویه شب ادراری، بر حسب سن و وزن کودک ۱۰ تا ۲۰ میکروگرم از اسپری دسموپرسین داخل بینی تجویز شد. میزان اثر و عوارض دارو ماهانه و به مدت شش ماه پیگیری شد.

یافته‌ها: از ۱۲۶ کودک، ۵۶ کودک (۴۴/۴ درصد) بهبودی کامل و ۴۸ نفر (۳۸/۱ درصد) بهبودی نسبی در شب ادراری داشتند. در مجموع بهبودی کلی ۸۲/۵ درصد بود. ۲۲ نفر (۱۷/۵ درصد) عدم بهبودی داشتند. تفاوت معنی‌داری بین سن، جنس و وجود استرس در زندگی با میزان اثر دارو بر شب ادراری کودکان یافت نشد. کودکانی با سابقه‌ی فامیلی مثبت شب ادراری بهتر به دارو پاسخ دادند. در کل بیماران عارضه‌ای مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: دسموپرسین داروی مؤثر جهت درمان شب ادراری کودکان می‌باشد. دارو در کودکان دچار شب ادراری اولیه که سابقه‌ی خانوادگی مثبت دارند، مؤثرتر است.

واژگان کلیدی: شب ادراری اولیه، دسموپرسین (DDAVP)، سابقه‌ی خانوادگی شب ادراری، استرس

مقدمه

طبیعی به دست گیرد. اکثریت کودکان در سن ۵ سالگی توانایی کنترل ارادی ادرار را در شب پیدا می‌کنند. شیوع آن

شب ادراری دفع ادرار به صورت غیرارادی در زمانی است که فرد باید کنترل ادرار خود را هنگام شب به‌طور

*فوق تخصص بیماری‌های کلیه‌ی کودکان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

**فوق تخصص بیماری‌های غدد و متابولیسم، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

***متخصص کودکان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

****متخصص کودکان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان